

DE ANGST OM OP TE TREDEN

Rotherham en het belang van moed

Je mag hulplijnen en vertrouwenscentra instellen al wat je wil, maar elke burger draagt een verantwoordelijkheid om gepast op te treden bij vermoeden van kindermisbruik, schrijft

ERIK VAN DOOREN.

ERIK VAN DOOREN
Directeur Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel

Groot-Brittannië is nog aan het bekomen van het zoveelste seksschandaal met kinderen, deze keer in Rotherham. Het gaat om zo'n 1.400 kinderen van wie het leven voor de meesten lang getekend zal zijn, sommigen zullen het nooit helemaal te boven komen. De onmiddellijke schuldigen zullen gestraft worden en in sommige gevallen zullen ook onschuldigen uit hun omgeving, inbegrepen sommige van hun eigen kinderen, met het stigma verder moeten leven.

maatschappij de ondubbelzinnige keuze maken om de veiligheid van onze kinderen te laten primeren, zullen velen de moed hebben om de signalen van seksueel misbruik en mishandeling van kinderen van bij het begin voldoende au sérieux te nemen. Pas dan zal de afweging tussen het eigen belang en de vermeende belangen van anderen in het voordeel van de betrokken kinderen uitvallen.

We mogen niet uit het oog verliezen dat er zelden een onmiddellijk sluitend bewijs is van kindermishandeling. Het begint haast altijd met vermoedens. Hulpverleners noch professionelen bij politie en justitie zijn volledig immuun voor wat vanuit andere maatschappelijke overwegingen als 'politiek' correct wordt ervaren - zie ook de angst in Rotherham om racistisch over te komen ten aanzien van de Pakistanen die betrokken waren. Er ontstaat twijfel door de consequenties van een mogelijke vergissing - consequenties voor zichzelf, voor an-

Het is bevreemdend en onbegrijpelijk hoe weinig verantwoordelijkheid er tot nu toe door betrokken autoriteiten genomen wordt: alleen de burgemeester stapte op. Het signaal dat daarmee (niet) gegeven wordt, is zeer bedenkelijk.

Bij ons zijn er heel wat structuren die moeten helpen om dergelijke misstanden te voorkomen. In Vlaanderen en Brussel zijn er zes Vertrouwenscentra Kindermishandeling die al meer dan een kwarteeuw hun expertise aanbieden. Behalve deze gespecialiseerde centra is er een uitgebreid hulpverleningsnet. Begin 2012 werd er met relatief succes een nieuwe hulplijn 1712 'geweld, misbruik en kindermishandeling' opgericht, al mag de brede bevolking nog veel meer gesensibiliseerd worden. Child Focus verrichtte goed werk door in 2012 de chatlijn 'Nupraatikerover' voor minderjarige slachtoffers van seksueel misbruik in het leven te roepen. Ook bij justitie en politie is er een grote gevoeligheid voor seksueel misbruik van kinderen.

Keuze voor kinderen

Maar dergelijke structuren zijn er ook in Engeland, en toch kon het zo zwaar mislopen. Structuren zijn absoluut noodzakelijk, maar zijn op zich onvoldoende. Als basis is een maatschappelijk klimaat nodig dat de lichamelijke, psychische en seksuele identiteit van kinderen, de zwaksten in onze maatschappij, boven alles stelt. Het misbruik in Rotherham maakt dit opnieuw pijnlijk duidelijk. Pas als we als

Hulpverleners zijn
nooit volledig
immuun voor wat
vanuit andere
maatschappelijke
overwegingen als
'politiek' correct
wordt ervaren

deren of voor het betrokken kind. Hoe zwaarder de maatschappelijke prijs, hoe groter het gevaar op handelingsverlegenheid - de grote fout bij diegenen die hadden moeten optreden in Rotherham.

Onwaarschijnlijk?

De laatste jaren merken we dat andere gevoeligheden zoals privacywetgeving, de bescherming van het beroepsgeheim en de mondigheid van de (volwassen) burger het er niet op vergemakkelijken om de belangen van kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling te behartigen. Het ene recht dreigt dan het andere in de schaduw te stellen, met als gevolg dat de zwakkere, het kind, de tol dreigt te betalen. Dit is geen pleidooi om bepaalde waarden overboord te gooien. Wel is het een oproep om omzichtig om te gaan met afwegingen en vermoedens van kindermishandeling niet a priori aan de kant te schuiven als 'onwaarschijnlijk' of uit angst voor de mogelijke consequenties.